

PROVOZ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2021/2022 VZHLEDEM KE COVID-19

ZÁKLADNÍ HYGIENICKÁ PRAVIDLA STANOVENÁ MINISTERSTVEM ZDRAVOTNICTVÍ:

- I** Dodržování zásad osobní a provozní hygieny.
- I** MZd doporučuje, co nejvíce je to v praxi možné, dodržovat skupinovou izolaci, event. sociální distance.
- I** Ochrana úst a nosu (roušky, respirátory)⁴ a řádná respirační hygiena v závislosti na mimořádných opatřeních MZd.
- I** Opakovaná edukace.
- I** S ohledem na způsob šíření tohoto onemocnění je důležité si uvědomit, že čím více je lidí, se kterými se dítě/žák/student nebo zaměstnanec školy setká, a čím delší je tato interakce, tím vyšší je riziko šíření onemocnění covid-19.
- I** Při realizaci konkrétních protidepidemických opatření má kompetence jak škola či školské zařízení, tak místně příslušná krajská hygienická stanice (KHS):
 - Škola a školské zařízení zajišťuje v rámci své kompetence např. dezinfekci rukou, úklid prostor, dodržování základních hygienických pravidel, nevpuštění do budovy nemocné osoby atp.
 - Místně příslušná KHS nařizuje speciální protiepidemická opatření s ohledem na aktuální situaci a místní podmínky, např. nařizuje ohniskovou dezinfekci, izolaci, karanténu, lékařský dohled, zvýšený zdravotnický dozor, krytí úst a nosu, provádění zdravotního filtru apod. (*kontakty na místně příslušné KHS jsou obsaženy v závěru tohoto manuálu v části Kontakty*).

Škola je vybavena:

- D** Čisticími a dezinfekčními prostředky – tak, aby nedošlo k výpadku po spotřebování zásob. Na koronavirus působí dezinfekční přípravky s virucidní aktivitou. Na etiketě přípravku by měla být uvedena účinná koncentrace dezinfekčního přípravku a čas působení.
- D** Dezinfekčními prostředky na dezinfekci rukou s virucidní aktivitou – za účelem jejich průběžného doplňování do dávkovačů.
- D** Bezkontaktním teploměrem – měření tělesné teploty dětí/žáků/studentů, popřípadě zaměstnanců školy v případě podezření na infekční onemocnění, včetně covid-19.
- D** Přiměřeným počtem roušek a respirátorů pro děti/žáky/studenty *pro případ zapomenutí nebo znehodnocení roušky dítěte/žáka/studenta*.

OBECNÉ INFORMACE A DOPORUČENÍ K PROVOZU ŠKOLY

- I** Od dětí/žáků/studentů se před prvním příchodem do školy nevyžaduje prohlášení o bezinfekčnosti.
- I** Nejsou stanovena žádná závazná plošná pravidla pro organizaci vstupu dětí/žáků/studentů do budovy školy a pohybu osob před budovou školy.
- D** Při zahájení prezenčního vzdělávání škola aktualizuje kontakty na všechny účastníky vzdělávacího procesu včetně zákonných zástupců dětí a žáků a zaměstnanců školy (*telefonní čísla a e-mail*).
- D** Škola vhodným způsobem informuje o stanovených hygienických a protiepidemických pravidlech zaměstnance školy, děti/žáky/studenty a jejich zákonné zástupce.
- D** Doporučuje se udržovat ve škole či školském zařízení systém sdílení informací (*např. komu se hlásí onemocněl dítě/žák/studenta nebo zaměstnanec*), stanovit jednotné místo, kde se budou zveřejňovat aktuální oznámení.
- D** Škola průběžně dětem/žákům/studentům i zaměstnancům školy zdůrazňuje zásady osobní a respirační hygieny, tedy že je nutné kašlat a kýchat nejlépe do jednorázového kapesníku a ten neprodleně vyhodit a následně si umýt ruce.⁵
- D** Škola upozorňuje zaměstnance školy a zákonné zástupce dětí a žáků a žáky a studenty, že osoby s příznaky infekčního onemocnění nemohou do školy vstoupit.
- D** Během prezenční výuky je vhodné sledovat zdravotní stav dětí/žáků/studentů, zdali nevykazují symptomatické příznaky virového infekčního onemocnění.
- D** Doporučuje se, aby byl pohyb zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob uvnitř budovy škol a školských zařízení omezen, pokud to lze. V opačném případě se doporučuje dle možností školy vyčlenit zónu pro všechny cizí přichozí osoby s nastavením příslušných protiepidemických opatření podle pravidel manuálu.
- D** Škola vyhodnotí a zváží nutnost a organizaci přesouvání dětí/žáků/studentů mezi učebnami a v dalších prostorách školy s cílem snížení rizika nákazy covid-19, zejména v období září 2021.
- D** Doporučuje se dle možností školy minimalizovat kontakt mezi dětmi/žáky/studenty různých tříd a skupin, zejména v období září 2021.
- D** Aktivita jiných subjektů, které jsou organizovány v prostorách školy a nesouvisí se vzdělávacím procesem (*například ŠVP*), jsou organizovány tak, aby byl minimalizován kontakt účastníků aktivit realizovaných těmito subjekty s dětmi/žáky/studenty školy a zaměstnanci školy. Při střídání provozů je třeba zajistit řádné provětrání, úklid a dezinfekci všech užívaných prostor.
- §** V případě konkrétních mimořádných situací spojených s onemocněním covid-19 je škola vždy povinna postupovat podle pokynů KHS a dodržovat všechna aktuálně platná mimořádná opatření vyhlášená pro dané území příslušnou KHS nebo plošně MZd.

Primární prevence

- D** Škola umožní přítomnost třetích osob z organizace, která ve škole realizuje programy primární prevence, a to při dodržování aktuálně platných hygienických opatření. Dále umožní přítomnost pracovníkům pedagogicko-psychologických poraden pro výkon jejich činnosti ve škole.

KROKY ŠKOLY V PŘÍPADĚ PODEZŘENÍ NA VÝSKYT NÁKAZY COVID-19

§ Školy mají povinnost předcházet vzniku a šíření infekčních nemocí, včetně covid-19. Tuto povinnost naplňují podle zákona o ochraně veřejného zdraví tím, že jsou povinny zajistit „oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby (§7 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví).

§ Škola nemá povinnost aktivně zjišťovat u jednotlivých dětí/žáků/studentů příznaky infekčního onemocnění (jako je např. zvýšená teplota, horečka, kašel, rýma, dušnost, bolest v krku, bolest hlavy, bolesti svalů a kloubů, průjem, ztráta chuti a čichu apod.), ale je vhodné věnovat zvýšenou míru pozornosti příznakům infekčního onemocnění u dětí/žáků/studentů a při jejich zjištění (objevení) je nutné volit tento postup:

- **příznaky jsou patrné již při příchodu** dítěte/žáka/studenta do školy – dítě/žák/student není vpuštěn do budovy školy; v případě dítěte či nezletilého žáka za podmínky, že je **přítomen jeho zákonný zástupce**,
- **příznaky jsou patrné již při příchodu** dítěte/žáka do školy a **není přítomen zákonný zástupce dítěte či nezletilého žáka** – tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci neprodleně a informovat ho o nutnosti bezodkladného vyzvednutí/převzetí/odchodu ze školy; pokud toto není možné, postupuje se podle následujícího bodu,
- **příznaky se vyskytnou, jsou patrné v průběhu přítomnosti** dítěte/žáka/studenta ve škole; dítě/žák/student si neprodleně nasadí ochranu dýchacích cest a je umístěn do předem připravené samostatné místnosti nebo jinak izolován od ostatních přítomných ve škole. Škola současně informuje zákonného zástupce dítěte/nezletilého žáka s ohledem na bezodkladné vyzvednutí dítěte/žáka ze školy; zletilý žák/student opustí v nejkratším možném čase budovu školy.

Ve všech uvedených případech škola informuje zákonného zástupce, resp. zletilého žáka nebo studenta o tom, že má **telefonicky** kontaktovat praktického lékaře, který rozhodne o dalším postupu.

D V izolační místnosti pobývá osoba až do odchodu ze školy nebo do doby převzetí zákonným zástupcem v případě dítěte/nezletilého žáka. Při péči o nemocného nebo podezřelého z nákazy je nutné použít ochranné osobní pomůcky touto osobou i zaměstnancem školy. Prostor izolace musí být dobře udržovatelný a dezinfikovatelný, přirozeně větratelný oknem. Doporučuje se tento prostor vybavit umyvadlem na mytí rukou s přívodem tekoucí teplé a studené pitné vody, včetně vybavení mýdlem v dávkovači, zásobníkem na jednorázové ručníky a dezinfekcí na ruce. Prostor nesmí být průchozí do jiné využívané místnosti, která je mimo izolační režim. Pro účely izolace by měla být vytipovaná a označená samostatná toaleta, která se nachází v blízkosti izolační místnosti a ta nemá být v době využití izolace používána dalšími osobami.

I V souladu s doporučením odborné lékařské společnosti⁹ je za normální tělesnou teplotu obecně považována hodnota do 37 °C.

I V případě pouhého podezření na výskyt nákazy covid-19 ve škole škola sama KHS nekontaktuje.

§ Pokud se u zaměstnance školy objeví příznaky infekčního onemocnění (včetně covid-19), školu nebo aktivitu opustí v nejkratším možném čase s použitím ochrany dýchacích cest a při dodržení dalších obecně známých pravidel chování a jednání při podezření na nákazu tímto virem.

§ Dítěti/žákovi/studentovi (popřípadě zaměstnanci školy) s přetrvávajícími příznaky infekčního onemocnění, které jsou projevem chronického onemocnění, včetně alergického onemocnění (rýma, kašel), je umožněn vstup do školy pouze v případě, prokáže-li, že netrpí infekční nemocí.¹⁰

Plavecké školy

- I** MŠMT doporučuje, aby se základní školy ve spolupráci s plaveckými školami a bazény maximálně snažily zajistit povinnou výuku plavání pro všechny žáky, kteří se jí v důsledku pandemie nemohli zúčastnit, aby o tuto výuku nepřišli a aby měli možnost získat tuto život zachraňující dovednost. Základní školy by se měly aktivně zapojit do jednání s plaveckými školami a bazény ohledně jejich volných kapacit a přednostního organizačního zajištění povinné výuky plavání.
- I** **Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání není v tomto smyslu omezující a základním školám nic nebrání absolvovat povinnou výuku plavání v souladu s opatřeními vlády ČR v příštím školním roce nebo ji přesunout do vyššího ročníku, případně i na 2. stupeň ZŠ, a to v rámci organizačních možností**

SCREENINGOVÉ TESTOVÁNÍ VE ŠKOLÁCH ZÁŘÍ 2021

Během školních letních prázdnin lze očekávat, podobně jako v loňském roce, zvýšený pohyb obyvatel v rámci České republiky, a především pak cestování do a ze zahraničí. Tyto skutečnosti, s ohledem na šíření nových mutací viru SARS-CoV-2, představují nezanedbatelné riziko opětovného zhoršení epidemiologické situace na začátku září. S tím dále souvisí fakt, že v okamžiku zahájení nového školního roku nebude podstatná část žáků ještě očkována.

Proto bude na počátku zahájení prezenční výuky v novém školním roce 2021/2022 provedeno plošné preventivní testování dětí v přípravných třídách základních škol a přípravných stupních základních škol speciálních a žáků základních škol a středních škol a konzervatoří v denní formě vzdělávání, a to v rozsahu 3 antigenních testů provedených v prvních dvou týdnech září 2021. Testování v tomto základním segmentu vzdělávací soustavy, umožňuje získat komplexní informaci o virové náloži a s tím souvisejícím potenciálem šíření nákazy v této populační skupině, a to v období bezprostředně po letních prázdninách. Cílem je tak primárně zamezení vzniku výraznějších ohnisek nákazy, které mohou vzniknout na podkladě zavlečení nákazy do škol a školských zařízení např. po návratu ze zahraničních dovolených, či případně podchycení vznikajících ohnisek nákazy v co nejkratším čase, a to z důvodu možnosti nastavení adekvátních protiepidemických opatření, která by zabránila následnému nekontrolovatelnému šíření onemocnění a nedošlo tak k výraznému zhoršení epidemiologické situace a zároveň by **zabránila výraznějšímu omezení prezenční výuky.**

Plošné testování bude zacíleno pouze na děti a žáky. Zaměstnanci škol (pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci) se doručeními testy testovat nebudou. Pro pedagogické a nepedagogické pracovníky, kde se již očekává dostatečná proočkovanost, systém plošného testování zajišťovaného školou ztrácí opodstatnění a je vhodnější provádět cílené testování této skupiny u osob dosud neočkovaných, popř. z důvodu výskytu ohniska nákazy ve škole nebo školském zařízení.

§ Ve školách proběhne preventivní screeningové testování dětí a žáků s frekvencí 3x po sobě, první test se provede 1. září nebo pokud škola rozhodne, tak se první test provede druhý den školního vyučování (možnost rozhodnout o začátku testování v druhý den školního vyučování se týká pouze přípravných tříd, přípravných stupňů, prvních ročníků a tříd s žáky 1. a vyšších ročníků), a dále se testuje v termínech 6. září a 9. září 2021.

§ Pokud se škola rozhodne, že bude testovat druhý den školního vyučování (tam, kde to mimořádné opatření dovoluje), nejsou děti a žáci povinni nosit ochranný prostředek dýchacích cest po celou dobu, ale pravidla nošení ochranného prostředku se řídí obecným mimořádným opatřením k nošení ochrany dýchacích cest – tedy stejně, jak se budou řídit pravidla nošení ochranných prostředků v případě, negativního výsledku testů.

- To znamená, že děti a žáci nosí ochranný prostředek ve společných prostorech školy nebo školského zařízení, v případě, kdy jsou usazeni, ochranný prostředek mít nemusí (týká se to všech dětí a žáků).

I Školám budou distribuovány neinvazivní antigenní testy pro samoodběr (tzv. rychlé antigenní testy – RAT), kterými se bude testovat ve stanovených termínech. Testovací sady budou dodány do škol podle počtu dětí a žáků.

I Škola zajistí distribuci příslušného počtu testovacích sad na odloučená pracoviště, případně pracoviště zaměstnavatele.

§ Školy mohou zvolit i variantu testování neinvazivními RT-PCR testy pro samoodběr a samotestování, kterými postačuje testování 1krát týdně. Testování se provádí první vyučovací den v týdnu.

- Do doby obdržení výsledků testů PCR, se děti a žáci řídí obecným mimořádným opatřením k nošení ochrany dýchacích cest – tedy stejně, jak se budou řídit pravidla nošení ochranných prostředků v případě negativního výsledku testů
 - To znamená, že děti a žáci nosí ochranný prostředek ve společných prostorech školy nebo školského zařízení, v případě, kdy jsou usazeni, ochranný prostředek mít nemusí (týká se to všech dětí a žáků)
- Děti a žáci, kteří nepodstoupí PCR testování jsou povinni nosit ochranný prostředek k zakrytí úst a nosu dle mimořádného opatření k preventivnímu testování (pravidla nošení ochranného prostředku dětmi a žáky, kteří se nepodrobí testování viz níže).

I Plošné testování by mělo společně s dalšími režimovými opatřeními přispět k bezpečnějšímu a trvalému prezenčnímu vzdělávání ve školách. Je nutné zdůraznit, že plošné testování na přítomnost viru SARS-CoV-2 musí být chápáno pouze jako jeden z nástrojů omezení šíření onemocnění covid-19 při obnově prezenční výuky ve školách. **V žádném případě nemůže v důsledku zavedení testování dojít k oslabení ostatních režimových opatření realizovaných ve školách.** Samotné plošné testování má primárně screeningovou funkci, a proto nemůže nahradit další režimová opatření a má sloužit především jako jejich doplněk, který zvyšuje jejich účinnost.

I Na základě výsledků získaných z testování bude rozhodnuto o dalším postupu. Čtvrtý a další test bude proveden v případě, pokud se v rámci testování odhalí lokální ohnisko nákazy, tj. pokud bude ve školách v daném okrese vyhodnoceno více jak 25 pozitivních testů na 100 000 provedených testů v součtu dvou prvních testů. Testování v tomto případě bude pokračovat do konce září s frekvencí 1x týdně.

I Po skončení screeningového testování bude další testování pokračovat pouze na lokální úrovni v návaznosti na aktuální vývoj místní epidemiologické situace.

§ Testování nepodstupují děti a žáci, kteří splní podmínky stanovené pro bezinfekčnost po očkování (14 dnů po plně dokončeném očkování) nebo po prodělaném onemocnění covid-19 (po dobu 180 dní od prvního pozitivního testu na covid-19), případně dítě nebo žák, který doloží negativní výsledek testu provedeného v odběrovém místě.

- Evidenci o ochranné lhůtě a termínech očkování jednotlivých dětí a žáků je možné vést např. prostřednictvím nově doplněných funkcionalit školních informačních systémů (např. Bakaláři, Škola online, Edupage, Edookit). Bližší informace o nových funkcionalitách k testování obdržíte přímo od poskytovatele systému.

Příklad: Žák byl 20. srpna 2021 očkovan poslední dávkou vakcíny proti onemocnění covid-19. Za bezinfekčního je žák považován od 4. září 2021. Žák tedy podstoupí screeningové testování dne 1. září (příp. 2. září), nebude se už ale testovat ve dnech 6. a 9. září.

§ Pokud se dítě nebo žák screeningovému testování nepodrobí, bude se moci prezenční výuky účastnit, ale za podmínek nastavených mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví (použití ochrany dýchacích cest po celou dobu pobytu ve škole a školském zařízení apod.). Uvedená opatření budou v platnosti po dobu trvání screeningového testování.

§ Screeningové testování stanovených skupin dětí a žáků bude probíhat na základě mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví, které uvedeným informacím dodává právní závaznost.

Obecné informace ke screeningovému testování

§ Mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví se stanoví povinnost pro děti v přípravné třídě základní školy a přípravném stupni základní školy speciální a žáky v základní škole a žáky denní formy vzdělávání ve střední škole a denní formy vzdělávání konzervatoři podrobit se preventivnímu testování. Pokud dítě nebo žák testování neabsolvuje, a nevztahuje se na něj příslušná výjimka z testování (prodělaná nemoc nebo ukončené očkování), bude se moci účastnit prezenční výuky a dalších aktivit v základní a střední škole, školní družině nebo školním klubu pouze za dodržení přísnějších režimových opatření, konkrétně:

- povinnost nosit ochranu dýchacích cest po celou dobu pobytu ve škole a školském zařízení, tzn. ve třídě při výuce a ve společných prostorách školy,
 - je tedy povinnost ve vnitřních prostorech a ve venkovních prostorech, pokud není možné dodržet rozestup 1,5 metru, nosit respirátor nebo obdobný prostředek (vždy bez výdechového ventilu) naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek), včetně filtrační účinnosti alespoň 94 % dle příslušných norem (např. FFP2, KN 95); děti a žáci do 15 let věku a žáci základní školy při vzdělávání nebo poskytování školských služeb v základní škole, školní družině nebo školním klubu, žáci nižšího stupně šestiletého a osmiletého gymnázia při vzdělávání na gymnáziu jsou oprávněni používat jako ochranný prostředek zdravotnickou obličejovou masku nebo obdobný prostředek naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek) normy ČSN EN 14683+AC, které brání šíření kapének.
- z povinnosti nosit ochranu dýchacích cest jsou plošně vyjmuty
 - osoby s poruchou intelektu, s poruchou autistického spektra, a kognitivní poruchou nebo se závažnou alterací duševního stavu, jejichž mentální schopnosti či aktuální duševní stav neumožňují dodržování povinnosti nosit ochranný prostředek, nebo
 - osoby, které nemohou mít ze závažných zdravotních důvodů nasazen respirátor (v tomto případě je osoba povinná nosit alespoň zdravotnickou roušku nebo obdobný prostředek), s výjimkou případů, kdy je v lékařském potvrzení výslovně uvedeno, že osoba nemůže mít nasazen žádný ochranný prostředek,
- nesmí cvičit ve vnitřních prostorech; převlékají se s odstupem od ostatních osob a nesmí použít sprchy,
- nesmí zpívat,
- používají hygienické zařízení určené školou či školským zařízením pouze pro děti a žáky, kteří nepodstoupili preventivní antigenní test podle odstavce 1 písm. a), je-li organizačně možné ve škole zajistit pro tyto děti a žáky zvláštní hygienické zařízení,
- při konzumaci potravin a pokrmů včetně nápojů nepoužívají ochranný prostředek dýchacích cest a musí sedět v lavici nebo u stolu,
- nemusí nosit ochranný prostředek dýchacích cest při pobytu na pokoji (tj. mimo společné prostory) na škole v přírodě nebo obdobné akci pořádané školou,
- v době konzumace potravin a pokrmů včetně nápojů dodržovat rozestup od ostatních osob minimálně 1,5 metru (netýká se dětí a žáků, kteří mají stanovenou výjimku z povinného nošení ochrany dýchacích cest).

§ Dětem a žákům, kteří mají pozitivní výsledek testování, je nadále zakázána osobní přítomnost na vzdělávání.

- Testování bude probíhat tzv. samoodběrem, u kterého **není nutná asistence zdravotnického personálu.**

Pravidla ve školních družinách, školních klubech

§ Osobní přítomnost dítěte nebo žáka ve školní družině nebo školním klubu lze připustit také pouze tehdy, pokud splní stejné podmínky, jaké jsou stanoveny pro osobní přítomnost v samotné škole s tou výjimkou, že školní družina nebo školní klub děti a žáky netestují a děti a žáci jim tak mohou předložit čestné prohlášení o negativním výsledku testu provedeného ve škole. Pokud je školní družina nebo školní se školou jednou právnickou osobou, pak se žádné čestné prohlášení nepředkládá, protože školní družina nebo školní klub má informace o tom, zda bylo dítě či žák testován nebo zda musí nosit po celou dobu pobytu stanovený prostředek ochrany dýchacích cest.